

Załącznik do Uchwały RP z dnia 15.09.2022

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. Tadeusza Kościuszki w Nowej Wsi
na rok szkolny 2022/2023**

Podstawa prawna:

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Nowej Wsi .

Wstęp

Wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców oraz priorytety edukacyjne państwa. Wychowanie zmierza do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny harmonizuje ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Wskazuje kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka. Głównym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym, a także ochrona i wzmacnianie ich zdrowia psychicznego.

I. Misja szkoły:

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, a także kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, gwarantuje uczniom pomoc psychologiczną i pedagogiczną. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku oraz uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego, kształtowania postaw patriotycznych. Równie ważne jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Wizja szkoły:

Nasza szkoła jest bezpieczna i przyjazna, zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności oraz odpowiedzialność za własne decyzje. Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno.

III. Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Nowej Wsi jest Polakiem umiejącym żyć godnie, poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

- a) jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
- b) przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
- c) potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
- d) potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
- e) zgodnie współpracuje z innymi;
- f) jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
- g) rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- h) potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych;
- i) dba o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych.

IV. Ewaluacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

Celem ewaluacji było zebranie informacji, czy podjęte działania w ramach programu profilaktyczno –wychowawczego - czy szkoła uczy:

- a) postaw patriotycznych
- b) postaw obywatelskich
- c) bycia członkiem rodziny
- d) przywiązania do korzeni (regionu)
- e) zdrowego stylu życia
- f) przeciwdziałania agresji
- g) zapobiegania zagrożeniom i uzależnieniom tak nie (papierosy, narkotyki, alkohol, internet)
- h) czy działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły wspomagają fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy rozwój ucznia
- i) czy szkoła zauważa problemy uczniów.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin / dokumentacja	Odbiorca
1. Przeprowadzenie ewaluacji Programu Profilaktyczno - Wychowawczego. 2. Analiza wyników przeprowadzonej ewaluacji. 3. Sformułowanie wniosków i rekomendacji. 4. Wprowadzenie zmian do Programu Profilaktyczno - Wychowawczego na rok szkolny 2022/2023.	- ankieta, - obserwacje, - rozmowy	Zespół Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej	cały rok szkolny	cała społeczność szkolna

W bieżącym roku szkolnym podjęte zostaną działania obejmujące następujące zadania:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, kształtowanie patriotycznych postaw uczniów

Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Kształtowanie postaw właściwego zachowania, empatii. 2. Zwiększenie świadomości w zakresie wychowania do wartości przez rodzinę. 3. Poznanie historii lokalnej społeczności. 4. Kontynuowanie współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów.	- godziny wychowawcze, - koła rozwijające zainteresowania, - godziny wychowawcze - szkolenia nauczycieli, - obchodzenie w szkole uroczystości m.in.: * Święto Niepodległości, * Dzień Edukacji Narodowej, * Wigilia klasowa, * Mikołajki, * Jasełka, * Święto Konstytucji 3 Maja, - spotkania, zebrania, - prelekcje dla rodziców, kontynuowanie współpracy z instytucjami, - wyjazd do teatru ,kina, muzeum.	Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele K. Węgrzyn wg harmonogramu uroczystości Wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny wg harmonogramu zajęć lekcje wdż. 14 X 2022 wg harmonogramu wycieczek	cała społeczność szkolna

--	--	--	--	--

2. Właściwe relacje rówieśnicze w szkole

Cele:

- systematyczna współpraca z rodzicami, zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
- stałe monitorowanie sytuacji w szkole, podejmowanie konsekwentnych działań eliminujących zachowania agresywne i przemocowe w momencie ich pojawienia się,
- kształtowanie postawy szacunku do drugiego człowieka.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami. 2. Zaangażowanie rodziców do współpracy przy promowaniu poprawnego stylu zachowania. 3. Uczenie i utrwalanie prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych. 4. Pogadanki na temat bezpieczeństwa.	- prelekcje dla rodziców, - aktualizacja procedur postępowania, - wspieranie prac wychowawcy, nauczyciela przez rodziców. - spotkania z przedstawicielami policji, pedagogiem szkolnym, - zajęcia ruchowe, rozwijające, - projekcje filmowe dostępne w Internecie, - współpraca z pedagogiem i nauczycielami, - dzielenie się doświadczeniem, - szkolenie nauczycieli. - zajęcia rozwijające kompetencje	Dyrektor, wychowawcy klas, pozostali nauczyciele, specjaliści K. Węgrzyn – l. wdż wychowawcy wychowawcy klas Dyrektor szkoły Wychowawcy, pedagog	cały rok	rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy

	emocjonalno- społeczne			
--	------------------------	--	--	--

3. Współpraca z rodzicami

Cele:

- budowanie trwałych relacji na linii rodzic – nauczyciel – szkoła,
- włączanie rodziców w organizowanie procesu dydaktyczno – wychowawczego,
- ujednolicenie oddziaływań w środowisku szkolnym i rodzinnym dziecka.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz dokumentacja	Odbiorca
1. Uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu szkoły. 2. Poznanie oczekiwań rodziców, opiekunów uczniów względem szkoły i nauczycieli. 3. Współpraca z Radą Rodziców. 4. Kontynuacja wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły. 5. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych. 6. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia	- spotkania z rodzicami uczniów. - spotkania z pedagogiem szkolnym, dyrektorem - spotkania z wychowawcami klas - dyżur dla rodzica - zebrania z rodzicami - udział w uroczystościach szkolnych - współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców, uczniów i nauczycieli. - informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc.	Dyrektor, wychowawcy klas, pozostali nauczyciele, specjaliści	Na bieżąco. Dokumentacja zgodnie z obowiązującymi drukami	Cała społeczność szkolna

rodzinom potrzebującym.				
7. Prelekcje oraz konsultacje dla rodziców.				

4. Promowanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Cele:

- Popieranie czytelnictwa wśród dzieci
- Kształtowanie i doskonalenie kompetencji czytelniczych

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zapoznanie rodziców prawnych ze statystykami czytelnictwa uczniów. 2. Zapoznanie wychowawców z danymi dotyczącymi czytelnictwa wśród uczniów. 3. Zaangażowanie rodziców, opiekunów uczniów do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów. 4. Budzenie zainteresowania literaturą dla dzieci.	- półroczna statystyka czytelnictwa w raportach klasyfikacyjnych - przyznanie tytułu „Najlepszego czytelnika” na zakończenie roku szkolnego - organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo, - zajęcia w bibliotekach, - informacje o ważnych wydarzeniach i działalności na stronie internetowej szkoły.	nauczyciel bibliotekarz K. Kluza, E. Lichoń sprawozdanie, wykaz co miesiąc	na bieżąco (dziennik bibliotekarza) wg harmonogramu	uczniowie, rodzice

5. Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Cele:

- wzmacnianie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- wdrażanie do systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- kształtowanie umiejętności samooceny pracy,
- uświadamianie rodziców o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
- informowanie rodziców o sposobach pracy z dzieckiem,

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza – ustalenie osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika.	- analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do potrzeb uczniów,	wychowawcy, pedagog szkolny	na bieżąco/ dziennik pedagoga,	cała społeczność szkolna
2. Zapoznanie uczniów i ich rodziców z wymaganiami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.	- spotkania z rodzicami, stała współpraca,	wychowawcy	dokumentacja wychowawcy	
3. Uświadamianie rodziców na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów.	- spotkania ze specjalistami, zapoznanie z opiniami, orzeczeniami PPP			
4. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.	- monitorowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,	zajęcia z pedagogiem szkolnym		
5. Kształtowanie umiejętności organizacji czasu.	- szkolenia zewnętrzne, -udział w lekcjach doradztwa zawodowego,	diagnozy		
6. Prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego.	-uwzględnienie tematyki doradztwa zawodowego w lekcjach z wychowawcą. -gazetki szkolne na temat doradztwa zawodowego	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy, pedagog lekcje wdż		

6. Zdrowy tryb życia

Cele:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi, przestrzeganie procedur związanych z covid 19,
- zachęcanie do aktywności fizycznej,
- wzrost świadomości na temat jedzenia i jego jakości,
- zapobieganie nieprzestrzegania przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz otoczenia społecznego ucznia.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 2. Uświadamianie uczniom jak ważne jest dla zdrowia odżywianie, aktywność fizyczna. 3. Uświadamianie dbałości o higienę. 4. Profilaktyka związana z pandemią covid. 5. Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania uzależnień. 6. Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje zdrowie i bezpieczeństwo. 7. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. 8. Podanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej, pozytywnej formy 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów, - lekcje wychowania fizycznego, - konkursy sportowe, - lekcje wychowawcze, - lekcje przyrody i biologii <p>Zapoznanie z procedurami dotyczącymi zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni, policją. - spotkanie z rodzicami/ opiekunami uczniów, - zapoznanie zebranych z regulaminem oraz Programem Profilaktyczno -Wychowawczym szkoły. - godzina wychowawcza 	<p>wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas (zajęcia koła ekologiczno – geograficznego, przyroda), sposoby spędzania wolnego czasu</p> <p>spotkania rodzic – uczeń- nauczyciel</p> <p>pedagog szkolny , wychowawcy i nauczyciele</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>wg harmonogramu</p>	<p>uczniowie, rodzice/opiekunowie</p>

działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności oraz satysfakcji życiowej.	- prelekcje - pogadanki ze specjalistami - projekty edukacyjne,			
--	---	--	--	--

7. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Cele:

- przedstawienie, przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
- rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
- przygotowanie dzieci do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Wzmacnianie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią w ramach godzin dydaktycznych i opiekuńczych.	- dobrane odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych,	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny	cała społeczność szkolna
2. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych.	- spotkania informacyjne, uroczystości szkolne, apele,			
3. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą.	- zajęcia fizyczne,			
4. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania.	- warsztaty, lekcje wychowawcze,			
5. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu.	- spotkania ze specjalistami np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,			
6. Zachęcanie rodziców do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły.	- lekcje wychowawcze, wdż - spotkania z rodzicami, grupowo i indywidualnie, - materiały informacyjne, broszury.	Wychowawcy		

<p>Kontynuowanie stałej współpracy z rodzicami.</p> <p>7. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów.</p> <p>8. Wychowanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.</p> <p>9. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami.</p> <p>10. Popularyzowanie dobrego zachowania.</p> <p>11. Promowanie postaw szacunku wobec każdego człowieka.</p> <p>12. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa obcokrajowcom z Ukrainy na tyle, na ile jest to możliwe.</p> <p>13. Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.</p> <p>14. Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom ukraińskim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, - spotkania z wychowawcą. - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów. - pogadanki, - praca indywidualna, - e-lekcje, - burze mózgów, - referaty, samodzielne wystąpienia, dramy, itp. - zajęcia rozwijające zainteresowania - godziny wychowawcze, <p>Zagwarantowanie regularności dnia, podejmowanie rozmów o wojnie i zagrożeniu, kiedy uczniowie mają taką potrzebę, nie wzbudzanie niepotrzebnego lęku czy chaosu.</p> <p>Nauka języka polskiego, stwarzanie możliwości do wymian doświadczeń i zwyczajów wynikających z odmienności kulturowej, rozmowy z uczniami i natychmiastowe reagowanie na wszelkie objawy ksenofobii, które mogą się pojawić (zarówno w stosunku do uczniów ukraińskich, jak i polskich).</p> <p>Działania podejmowane przez uczniów polskich i ich rodziców, np.: zbiórki materialne, organizacja ciekawych wyjść.</p> <p>Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z obcokrajowcami – uczniami z</p>	pedagogizacja		
---	---	---------------	--	--

	Ukrainy i ich opiekunami.			
--	---------------------------	--	--	--

8. Jak reagować i chronić się przed hejtem w sieci

Cele:

- przypomnienie młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest cyberprzemoc jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się tego typu przemocy,
- prowadzenie konsultacji indywidualnych z nauczycielem, wychowawcą,

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi uczniów w celu rozpoznania i eliminowania zachowań nacechowanych cyberprzemocą. 2. Kontynuowanie współpracy z policją. 3. Propagowanie zasad bezpiecznego zachowania w sieci. 4. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym. 5. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk. 6. Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.	- spotkania z wychowawcami, nauczycielami, dyrekcją szkoły, przedstawicielami policji, pedagogiem szkolnym (przepisy prawne, które chronią uczniów przed zjawiskiem cyberprzemocy, działania, które należy podjąć, gdy taka sytuacja się pojawi). - poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców z tematyki cyberprzemocy - pogadanki na lekcjach informatyki, - psycholog, wychowawcy	wszyscy nauczyciele wychowawcy	w razie potrzeby	rodzice / opiekunowie uczniów

Zatwierdzony przez Szkolną Radę Rodziców do realizacji 15.09.2022

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną do realizacji 15.09.2022